มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการคัดแยกผลิตผลทางการเกษตร

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการคัดแยกผลิตผลทางการเกษตร

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

"ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ" ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการรับรอง "สมรรถนะ" ของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ผ่านกระบวนการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้บุคลากรได้รับการยอมรับในความรู้ ทักษะ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพ และได้รับ "คุณวุฒิวิชาชีพ" ที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ประสบการณ์ และความรู้ และสามารถใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพของตนเอง โดยคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังคนของประเทศ ทั้งที่เป็นผู้ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพ และผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพ ทั้งนี้ "คุณวุฒิวิชาชีพ" สามารถนำไปเทียบเคียงและเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิและการรับรองอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและระดับสากล

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น "มาตรฐานอาชีพ" อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง โดยคณะกรรมการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ได้กำหนดสาขาวิชาชีพในการให้ประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพไว้รวมทั้งสิ้น 72 สาขาวิชาชีพ และสถาบันได้ดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมาแล้วตั้งแต่ปี 2556 ถึงปี 2561 รวม 51 สาขาวิชาชีพ ดังนั้นจึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในปี 2562 เพื่อจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพอื่นๆ เพิ่มเติม อันจะทำให้มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง ผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการจ้างงานได้ตรงตามความต้องการ สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยได้ในที่สุด

ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่า ในบางพื้นที่ของประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการส่งออกผลไม้ไทยไม่ได้มาตรฐาน อันมีสาเหตุมาจากการขาดองค์ความรู้ด้านการคัดบรรจุผลไม้ของผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุ (ล้ง) โดยเฉพาะผลไม้ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงและเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ เช่น ทุเรียน, มะม่วง, มะพร้าวน้ำหอม, ลำไย เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบคุณวุฒิวิชาชีพที่มีมาตรฐาน มีความรู้ มีทักษะฝีมือ ในการคัดแยกผลิตผลทางการเกษตร เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและได้มาตรฐาน ต่อไป

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับกลุ่มบุคคลในอาชีพและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น "มาตรฐานอาชีพ" อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง และการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม (การคัดแยกผลิตผลทางการเกษตร) จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างมาตรฐาน สร้างอาชีพให้กับบุคลากรในประเทศต่อไป

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

ครั้งที่ (อื่น ๆ) : N/A
ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้ : N/A วันที่ประกาศ : N/A
ข้อสังเกต : N/A
การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ : N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาการคัดแยกผลิตผลทางการเกษตร

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกคุณภาพทุเรียน ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	**เนื้อหา**
10303	คัดแยกคุณภาพทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้
10304	ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกทุเรียนเพื่อส่งจำหน่าย
10305	วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกทุเรียน

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการคัดแยกผลิตผลทางการเกษตร อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกคุณภาพทุเรียน ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ระดับคุณวุฒินี้ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียน การทำความสะอาดผลทุเรียน การตรวจสอบและควบคุมคุณภาพผลทุเรียนในระหว่างขนส่งมายังโรงคัดบรรจุ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด แก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือ เข้าใจและอธิบายสาระสำคัญของงานด้วยหลักการที่ถูกต้อง ใช้สารสนเทศเพื่อควบคุมคุณภาพของผลการปฏิบัติงานภายใต้การแนะแนวของหัวหน้างาน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

เกษตรกรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจในอาชีพ

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ปฏิบัติงานคัดแยกคุณภาพผลทุเรียนมายังโรงคัดบรรจุ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

10303 คัดแยกคุณภาพทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้

10304 ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกทุเรียนเพื่อส่งจำหน่าย

10305 วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกทุเรียน

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 04/11/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	**บทบาทหลัก Key Roles**		**หน้าที่หลัก Key Function**	
คำอธิบาย	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
สร้างและยกระดับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพการคัดแยกผลิตผลทางการเกษตรให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับระดับสากล	10	จัดการคัดแยกผลิตผลทางการเกษตรเพื่อส่งจำหน่ายให้ได้ตามมาตรฐาน	103	ปฏิบัติงาน เก็บเกี่ยว คัดแยก เคลื่อนย้าย ขนส่ง และบรรจุผลทุเรียน เพื่อจำหน่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 04/11/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
103	ปฏิบัติงาน เก็บเกี่ยว คัดแยก เคลื่อนย้าย ขนส่ง และบรรจุผลทุเรียน เพื่อจำหน่ายได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	10303	คัดแยกคุณภาพทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้	103031	คัดแยกคุณภาพผลผลิตที่เก็บเกี่ยวจากคุณภาพภายนอก หรือลักษณะทางกายภาพ
				103032	คัดแยกคุณภาพผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้จากคุณภาพภายใน ด้วยเครื่องมือ และปฏิกิริยาเคมี
				103033	ทำความสะอาดทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงาน
		10304	ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกทุเรียนเพื่อส่งจำหน่าย	103041	ตรวจสอบคุณภาพผลิตหลังการคัดแยกเพื่อส่งจำหน่าย
				103042	ควบคุมผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ตามช่องทางการจำหน่าย
		10305	วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกทุเรียน	103051	วิเคราะห์ปัญหาระหว่างการคัดแยกผลผลิตเพื่อส่งจำหน่าย
				103052	แก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกผลิตผลเพื่อส่งจำหน่าย

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10303

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ คัดแยกคุณภาพทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียน การทำความสะอาดผลทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ แก้ไขปัญหาที่พบในระหว่างการปฏิบัติงานได้ภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทุเรียน (มกษ.3-2556)
2. การใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดลักษณะ ของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตร พ.ศ. 2553 และประกาศสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง
3. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. 9047-2560)
4. มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) ที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ มกษ. 9035 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
103031 คัดแยกคุณภาพผลผลิตที่เก็บเกี่ยวจากคุณภาพภายนอกหรือลักษณะทางกายภาพ	1. คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนได้ขนาดที่ลูกค้าต้องการ 2. คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนได้ตามรูปร่างที่ลูกค้าต้องการ 3. คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนได้ตามความแก่-อ่อนตามมาตรฐาน	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
103032 คัดแยกคุณภาพผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้จากคุณภาพภายในด้วยเครื่องมือ และปฏิกิริยาเคมี	1. อธิบายวิธีการคัดแยกคุณภาพทุเรียนตามคุณภาพภายใน 2. คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนตามความแน่นเนื้อ 3. คัดแยกคุณภาพทุเรียนตาม เปอร์เซนต์แป้ง	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
103033 ทำความสะอาดทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงาน	1. เลือกวิธีการทำสะอาดตามทำความสะอาดผลทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงาน 2. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ทำความสะอาดให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน 3. ทำความสะอาดผลทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงาน 4. ทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชนิดและการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
2. มีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวม/โรงคัดบรรจุผลไม้สด

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคล
2. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสื่อสารระดับพื้นฐาน
3. ทักษะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
4. ทักษะการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
5. ทักษะการจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
6. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกข้อมูล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสุขอนามัยส่วนบุคคลและความปลอดภัยในการผลิตอาหาร
2. วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
3. ชนิดและลักษณะของวัตถุดิบผลทุเรียน
4. การจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
5. การจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
6. มีความรู้การบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานให้ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่กำหนด

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลการสอบข้อเขียนและการสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

-

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

การสอบสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงานหรือการสังเกตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วัตถุดิบ หมายถึง ผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวจากสวนและขนส่งมายังโรงคัดบรรจุเพื่อรอเข้าสู่กระบวนการผลิต

2. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียนในกระบวนการผลิตของโรงคัดบรรจุ เช่น อุปกรณ์การตรวจสอบศัตรูพืช (ไม้เขี่ย ไม้เคาะ แปรงปัด มีดผ่าและเครื่องเป่าลม) กระดาษกั้น กล่องกระดาษ

3. โรงรวบรวม/ โรงคัดบรรจุ หมายถึง พื้นที่หรืออาคารที่อยู่ภายใต้การควบคุมและบริหารจัดการสำหรับคัดบรรจุผลทุเรียน
โดยมีการจัดการผลทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยวตั้งแต่การรับวัตถุดิบ การจัดเตรียม การคัดเลือก การตัดแต่ง การบรรจุ การเก็บรักษา จนถึงการขนส่ง
พื้นที่ผลิตควรมีแนวทางในการลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชเข้าทำลายผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยว

4.คัดแยกคุณภาพผลผลิตที่เก็บเกี่ยวจากคุณภาพภายนอก หรือลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ ขนาดผล รูปร่าง สีความสุกแก่-อ่อน (ตรงตามพันธุ์)
รวมทั้งความผิดปกติของผลและการปนเปื้อนศัตรูพืช

5.คัดแยกคุณภาพผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้จากคุณภาพภายใน ด้วยเครื่องมือ และปฏิกิริยาเคมี ได้แก่ ความแน่นเนื้อ ความหวาน ดัชนีความสุก

6.การทำความสะอาด หมายถึง การเช็ดทำความสะอาดสิ่งสกปรกที่ติดตามผิวทุเรียน โดยวิธีการทำสะอาดตามทำความสะอาดผลทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงาน ได้แก่ การเป่าลม การล้างด้วยน้ำยา

7. มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ 10

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

ประเมินผลทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์หรือการสาธิตการทำงานหรือสังเกตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10304

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกทุเรียนเพื่อส่งจำหน่าย

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพผลทุเรียนในระหว่างการขนส่งมายังโรงคัดบรรจุให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด แก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือ เข้าใจและอธิบายสาระสำคัญของงานด้วยหลักการที่ถูกต้อง ใช้สารสนเทศเพื่อควบคุมคุณภาพของผลการปฏิบัติงานภายใต้การแนะแนวของหัวหน้างาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทุเรียน (มกษ.3-2556)
2. การใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดลักษณะ ของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตร พ.ศ. 2553 และประกาศสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง
3. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. 9047-2560)
4. มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) ที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ มกษ. 9035 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
103041 ตรวจสอบคุณภาพผลิตหลังการคัดแยกเพื่อส่งจำหน่าย	1. อธิบายวิธีการตรวจสอบทุเรียนหลังการคัดแยกเพื่อส่งจำหน่าย 2. ระบุบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการขนส่งให้เป็นไปตามมาตรฐานที่บังคับใช้	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
103042 ควบคุมผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ตามช่องทางการจำหน่าย	1. อธิบายวิธีการเก็บรักษาให้เป็นไปตามข้อกำหนด 2. อธิบายการบรรจุผลทุเรียนเพื่อควบคุมคุณภาพให้เป็นไปตามข้อกำหนด	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชนิดและการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
2. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการทำความสะอาดและการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการทำความสะอาดผลทุเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
4. มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผลไม้สด
5. มีความรู้และทักษะการคำนวณทางคณิตศาสตร์ (ร้อยละ) และสถิติเบื้องต้น (ค่าเฉลี่ย)
6. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะในการตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกทุเรียนตามที่มาตรฐานกำหนด
2. ทักษะในการทำงานเป็นทีมและสื่อสารในส่วนงานที่รับผิดชอบ
3. ทักษะแก้ปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
4. ทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการการตรวจสอบคุณภาพผลทุเรียน
5. ทักษะการควบคุมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุบคลของผู้ปฏิบัติงาน
6. ทักษะการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
7. ทักษะการจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
8. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกข้อมูลสำหรับทำรายงาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้พื้นฐานตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคลและหลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
3. วัสดุอุปกรณ์ในการทำความสะอาดผลทุเรียน
4. ชนิดและลักษณะของวัตถุดิบผลทุเรียนสายพันธุ์ต่างๆ
5. การจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
6. การจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
7. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบรับรองประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 1 ปี จากสถานประกอบการโรงคัดบรรจุผลไม้สด

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

-

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

การสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียนในกระบวนการผลิตของโรงคัดบรรจุ เช่น อุปกรณ์การตรวจสอบศัตรูพืช (ไม้เขี่ย แปรงปัด มีดตัด เครื่องเป่าลม และแว่นขยาย) ตะกร้าพลาสติก กระดาษกั้น กล่องกระดาษ เป็นต้น
2. โรงรวบรวม/ โรงคัดบรรจุ หมายถึง พื้นที่หรืออาคารที่อยู่ภายใต้การควบคุมและบริหารจัดการสำหรับคัดบรรจุทุเรียน

โดยมีการจัดการผลทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยวตั้งแต่การรับวัตถุดิบ การจัดเตรียม การคัดเลือก การตัดแต่ง การบรรจุ การเก็บรักษา จนถึงการขนส่ง พื้นที่ผลิตควรมีแนวทางในการลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชเข้าทำลายผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยว

3. มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ 10

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

ประเมินผลทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์หรือการสาธิตการทำงานหรือสังเกตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10305

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกทุเรียน

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผลทุเรียนในระหว่างการขนส่งมายังโรงคัดบรรจุ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
แก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือ เข้าใจและอธิบายสาระสำคัญของงานด้วยหลักการที่ถูกต้อง
ใช้สารสนเทศเพื่อควบคุมคุณภาพของผลการปฏิบัติงานภายใต้การแนะแนวของหัวหน้างาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทุเรียน (มกษ.3-2556)
2. การใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดลักษณะ ของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตร พ.ศ. 2553 และประกาศสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง
3. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. 9047-2560)
4. มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) ที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ มกษ. 9035 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
103051 วิเคราะห์ปัญหาระหว่างการคัดแยกผลผลิตเพื่อส่งจำหน่าย	1. รวบรวมปัญหาด้านคุณภาพของผลทุเรียนจากปัจจัยต่าง ๆ 2. อธิบายสาเหตุที่ทำให้คุณภาพของผลทุเรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
103052 แก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกผลิตผลเพื่อส่งจำหน่าย	1. ประสานงานและให้ข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาหากคุณภาพของผลทุเรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด 2. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพของผลทุเรียน	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชนิดและการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
2. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการทำความสะอาดและการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการทำความสะอาดผลทุเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
4. มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผลไม้สด
5. มีความรู้และทักษะการคำนวณทางคณิตศาสตร์ (ร้อยละ) และสถิติเบื้องต้น (ค่าเฉลี่ย)
6. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะในการตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกผลทุเรียนตามที่มาตรฐานกำหนด
2. ทักษะในการทำงานเป็นทีมและสื่อสารในส่วนงานที่รับผิดชอบ
3. ทักษะแก้ปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
4. ทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการการตรวจสอบคุณภาพผลทุเรียน
5. ทักษะการควบคุมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุบคลของผู้ปฏิบัติงาน
6. ทักษะการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
7. ทักษะการจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
8. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกข้อมูลสำหรับทำรายงาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้พื้นฐานตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคลและหลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
3. วัสดุอุปกรณ์ในการทำความสะอาดผลทุเรียน
4. ชนิดและลักษณะของวัตถุดิบผลทุเรียน
5. การจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
6. การจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบรับรองประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 1 ปี จากสถานประกอบการโรงคัดบรรจุผลไม้สด

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

-

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

การสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วัตถุดิบ หมายถึง ผลทุเรียนสดที่เก็บเกี่ยวจากสวนและขนส่งมายังโรงคัดบรรจุเพื่อรอเข้าสู่กระบวนการผลิต
2. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียนในกระบวนการผลิตของโรงคัดบรรจุ เช่น อุปกรณ์การตรวจสอบศัตรูพืช (ไม้เขี่ย แปรงปัด มีดตัด เครื่องเป่าลม และแว่นขยาย) ตะกร้าพลาสติก กระดาษกั้น กล่องกระดาษ เป็นต้น
3. โรงรวบรวม/ โรงคัดบรรจุ หมายถึง พื้นที่หรืออาคารที่อยู่ภายใต้การควบคุมและบริหารจัดการสำหรับคัดบรรจุผลทุเรียน

โดยมีการจัดการผลทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยวตั้งแต่การรับวัตถุดิบ การจัดเตรียม การคัดเลือก การตัดแต่ง การบรรจุ การเก็บรักษา จนถึงการขนส่ง พื้นที่ผลิตควรมีแนวทางในการลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชเข้าทำลายผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยว

4. ผลิตภัณฑ์ หมายถึง ผลทุเรียนที่ผ่านกระบวนการบรรจุพร้อมจำหน่าย

5. มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ 10

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

ประเมินผลทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์หรือการสาธิตการทำงานหรือสังเกตการปฏิบัติงาน